

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2018-2021

(skrajne daty)

Rok akademicki 2018/2019 i nast.

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu/ modułu	Analiza dzieła literackiego
Kod przedmiotu/ modułu*	IC2/20
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	Wydział Filologiczny/Kolegium Nauk Humanistycznych/Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Literatury i Kultury XIX Wieku oraz Badań Mitoznawczych
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom kształcenia	studia pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	I rok, semestr 2; II rok, semestr 4
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot kierunkowy
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab. prof. UR Marek Stanisław
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. prof. UR Joanna Rusin, dr hab. prof. UR Marek Stanisław, dr hab. prof. UR Kazimierz Maciąg, dr hab. prof. UR Mariusz Chrostek, dr Wojciech Maryjka

* zgodnie z ustaleniami na Wydziale

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
2		30							2
4		30							2

1.2. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

X zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Podstawowa znajomość historii i teorii literatury na poziomie szkoły średniej (dla studentów I

roku); poszerzona znajomość historii i teorii literatury (dla studentów II roku).

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu/modułu

C1	Uzyskanie wiedzy dotyczącej metod analizy i interpretacji dzieł literackich (omówienie tekstów teoretycznych z zakresu analizy i interpretacji dzieła literackiego)
C2	Kształcenie umiejętności związanych z analizą i interpretacją utworów lirycznych doby romantyzmu; kształcenie umiejętności analizy porównawczej.
C3	Rozwinięcie umiejętności prowadzenia dyskusji o dziele literackim.

3.2 Efekty kształcenia dla przedmiotu/modułu (wypełnia koordynator)

EK (efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
EK_01	Student/ka rozróżnia terminologię teoretycznoliteracką niezbędną w procesie analizy i interpretacji dzieł literackich	K1A_W02
EK_02	Student/ka rozpoznaje i uwzględnia konteksty literatury polskiej oraz powszechnej w procesie analizy dzieła literackiego	K1A_W09, 17
EK_03	Student/ka potrafi analizować i interpretować teksty literackie przy zastosowaniu odpowiedniej metodologii	K1A_U06
EK_04	Student/ka potrafi zaprezentować opracowywane zagadnienia z zakresu analizy dzieła literackiego w formie pracy pisemnej	K1A_U02
EK_05	Student/ka ucząc się analizy i interpretacji dzieła literackiego korzysta z wytworów kultury narodowej doby romantyzmu i pozytywizmu.	K1A_K03

3.3 Treści programowe (wypełnia koordynator)

A. Problematyka wykładu

Nie dotyczy

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Wariant 1:

Treści merytoryczne
Analiza i interpretacja utworów lirycznych polskich poetów romantycznych: A. Mickiewicza, J. Słowackiego, Z. Krasińskiego, C. Norwida, S. Goszczyńskiego, T. Lenartowicza, W. Syrokomli, K. Ujejskiego, J. B. Zaleskiego, W. Pola, S. Witwickiego (szczegółowe propozycje będą uzgadniane z uczestnikami zajęć).
Zagadnienia ogólne

- Bachelard G., *Wyobraźnia poetycka*, wyboru dokonał H. Chudak, przeł. H. Chudak, A. Tatarkiewicz, przedmowa J. Błońskiego, Warszawa 1975.
- Sawicki S., *Uwagi o analizie utworu literackiego*, [w:] *Problemy teorii literatury*, seria I, Wrocław 1987, s. 366-384.
- Sławiński J., *Miejsce interpretacji*, Gdańsk 2006.
- *Słownik literatury polskiej XIX wieku*. Pod. red. Józefa Bachorza i Aliny Kowalczykowej, Wrocław 2002 (lub wyd. wcześniejsze).
- *Zagadnienia literaturoznawczej interpretacji. Studia*, pod red. J. Sławińskiego i J. Święcha, Wrocław 1978.

Zagadnienia szczegółowe

- Brzozowski J., *Odczytywanie romantyków. Szkice i notatki o Mickiewiczu, Malczewskim i Słowackim*, Kraków 2002.
- *Cypriana Norwida kształt prawdy i miłości. Analizy i interpretacje*, pod red. S. Makowskiego, Warszawa 1986.
- *Cyprian Norwid. Interpretacje*, pod red. S. Makowskiego, Warszawa 1986.
- Dopart B., *Poezja romantyczna – liryka romantyczna – liryka romantyków*, [w:] idem, *Romantyzm polski: pluralizm prądów i synkretyzm dzieła*, Kraków 1999, s. 31-41.
- Dopart B., *Wstęp*, [w:] „*I ziarno duszy nagie pozostało*”. *Antologia wierszy polskiego romantyzmu*, wybór i oprac. B. Dopart, A. Ziółowicz, Kraków 2006, t. I, s. 5-28.
- Fieguth R., „*Rozpierzchłe gałązki*”. *Cykliczne i skojarzeniowe formy kompozycyjne w twórczości Adama Mickiewicza*, przeł. M. Zieliński, Warszawa 2002.
- *Juliusza Słowackiego rym błyskawicowy. Analizy i interpretacje*, pod red. S. Makowskiego, Warszawa 1980.
- *Liryka Cypriana Norwida*, red. P. Chlebowski, W. Toruń, Lublin 2003.
- *Liryka polska. Interpretacje*, pod red. J. Prokopa i J. Sławińskiego, Gdańsk 2001 (lub wyd. wcześniejsze).
- Opacki I., „*W środku niebokręga*”. *Poezja romantycznych przelomów*, Katowice 1995.
- Owczarski W., *Mickiewiczowskie figury wyobraźni*, Gdańsk 2002.
- Piwińska M., *Wolny myśliwy. Osiem prób czytania Mickiewicza*, Gdańsk 2003.
- *Poezja polska od romantyzmu do dwudziestolecia międzywojennego. Interpretacje*, pod red. A. Kowalczykowej i T. Marciszuk, Warszawa 1999.
- Tataro M., *Od Kochanowskiego do Norwida. Lektury i rozprawy*, oprac. B. Dopart i M. Stanisław, wstępem opatrzył. B. Dopart, materiały bibliograficzne zebrał M. Stanisław, Kraków 2007.
- *Trzyznaście arcydzieł romantycznych*, pod red. E. Kiślak i M. Gumkowskiego, Warszawa 1996.
- *Wiersze Adama Mickiewicza. Analizy, komentarze, interpretacje*, pod red. J. Brzozowskiego, Łódź 1998.
- Zgorzelski Cz., *Liryka w pełni romantyczna. Studia i szkice o wierszach Słowackiego*, Warszawa 1981.
- Zwierzyński L., *Wyobraźnia akwaticzna Mickiewicza*, Katowice 1998.
- *Zygmunt Krasiński – nowe spojrzenia*, pod red. G. Halkiewicz-Sojak i B. Burdzieja, Toruń 2001.

Wariant 2:

Treści merytoryczne

Analiza i interpretacja utworów lirycznych pisarzy i poetów doby pozytywizmu: Adama Asnyka, Marii Konopnickiej, Bolesława Prusa, Elizy Orzeszkowej, Henryka Sienkiewicza (szczegółowe propozycje będą uzgadniane z uczestnikami zajęć).

Zagadnienia ogólne

- *Problemy literatury polskiej okresu pozytywizmu*, red. E. Jankowski i J. Kulczycka-Saloni, t. 1-3, Wrocław 1980-1984.
- *Słownik literatury polskiej XIX wieku*, pod. red. Józefa Bachorza i Aliny Kowalczykowej, Wrocław 2002 (lub wyd. wcześniejsze).
- *Obraz literatury polskiej XIX i XX wieku*, Seria IV *Literatura polska w okresie realizmu i naturalizmu*, pod red. Janiny Kulczyckiej Saloni, Henryka Markiewicza, Zbigniewa Zabickiego, t. 1-4, Warszawa 1965-1971.
- Markiewicz Henryk, *Przekroje i zbliżenia. Rozprawy i szkice historycznoliterackie*, Warszawa 1967 (tu: *Dialektyka pozytywizmu polskiego*, *Antynomie powieści realistycznej dziewiętnastego wieku*, *Literatura okresu pozytywizmu w perspektywie polskiej i światowej*).
- Markiewicz Henryk, *Główne problemy wiedzy o literaturze*, Kraków 1965 (tu: *Realizm, naturalizm, typowość*).
- Markiewicz Henryk, *Świadomość literatury. Rozprawy i szkice*, Warszawa 1985 (tu: *Pozytywiści wobec romantyzmu polskiego*).

Zagadnienia szczegółowe:

- Baczewski Antoni, *Poezja Adama Asnyka, El...y*, Rzeszów 1991.
- Szypowska Maria, *Asnyk znany i nieznan*, Warszawa 1971.
- Krzyżanowski Julian, *Adam Asnyk. Poeta czasów niepoetyckich*, [w:] *W kręgu wielkich realistów*, Kraków 1962.
- Kabata Michał, *Myśl filozoficzna XIX wieku w poezji Adama Asnyka*, „Poezja” 1975 nr 11.
- Mocarska-Tycowa Zofia, *Wybory i konieczności: poezja Asnyka wobec gustów estetycznych i najważniejszych pytań swoich czasów*, Toruń 1990
- Przybyła Zbigniew, *Asnyk i Konopnicka. Szkice historycznoliterackie*, Częstochowa 1997.
- *Maria Konopnicka. Nowe studia i szkice*, pod red. J. Z. Białka i Tadeusza Budrewicza, Kraków 1995.
- Dłuska Maria, *Pod znakiem sylabotoniizmu. Rzecz o wierszu Marii Konopnickiej*, [w:] *tejsze, Studia i rozprawy*, t. 2, Kraków 1970.
- *Lektury polonistyczne. Pozytywizm – Młoda Polska*, t. 1, pod red. S. Grzeszczuka. Kraków 1998.
- Kulczycka-Saloni Janina, „Kronika” *Bolesława Prusa – tragikomiczna epepeja Warszawy*, „Polonistyka” 1962, nr 4.
- Bujnicki Tadeusz, „Sachem” *Sienkiewicza. Szkic interpretacyjny*, [W:] *Prace ofiarowane Henrykowi Markiewiczowi*, red. T. Weiss, Kraków 1984.
- Detko Jan, „Gloria victis” *Elizy Orzeszkowej*, „Prace Polonistyczne” 1962 (18).
- Żmigrodzka Maria, *Dwie powstańcze legendy Orzeszkowej*, „Pamiętnik Literacki” 1963, z. 4.
- Kulczycka-Saloni Janina, *Nowelistyka Bolesława Prusa*, Warszawa 1963.
- *O „Krzyżakach” Henryka Sienkiewicza*, wybory prac krytycznych dokonał Tomasz Jodełka, Warszawa 1958.
- Bujnicki Tadeusz, *Wstęp*, [w:] H. Sienkiewicz, *Krzyżacy*, Wrocław 1990 (seria „Biblioteka Narodowa”).

Wariant 3:

Treści merytoryczne

1-2. Wisława Szymborska: *Pochwała złego o sobie mniemania* – jak interpretować tekst literacki? Podstawowe zasady.

3-4. Zbigniew Herbert: *Do rzeki*.

5-6. Co to jest analiza i interpretacja tekstu literackiego – praca z tekstami naukowymi. Analiza wiersza Haliny Poświatowskiej *** *Jestem Julią* (z tomu *Hymn bałwochwalczy*, 1958).

Lektura obowiązkowa:

Słownik terminów literackich, pod red. Janusza Sławińskiego, Wrocław 1998 (najlepiej ostatnie, trzecie wydanie). Hasła: *Analiza dz. lit., Interpretacja dz. lit., Hermeneutyka*.

Liryka polska. Interpretacje, pod red. Jana Prokopa i Janusza Sławińskiego, Kraków 1971 (obowiązkowa lektura wstępu).

S. Sawicki, *Uwagi o analizie utworu literackiego* [w:] *Problemy teorii literatury*, seria I, Wrocław 1987, s. 366-384.

7-8. Anna Świrszczyńska, *Dusza i ciało na plaży* (z tomu *Cierpienie i radość*, 1985).

9-10. Jan Twardowski, *Świat*.

11-12. Jarosław Marek Rymkiewicz: *Kosz na śmieci przy stacji kolejki WKD w Milanówku pod Warszawą* (z tomu *Zachód słońca w Milanówku*, 2002).

13-14. Julia Hartwig, *Zabawa z mgłą w Kościelisku* (z tomu *Czułość*, 1992).

15-16. Wisława Szymborska: *Odkrycie* (z tomu *Wszelki wypadek*, 1972) [+ lektura interpretacji Jana Prokopa z tomu *Liryka polska. Interpretacje*].

17-18. Stanisław Barańczak: *Garden party* (z tomu *Atlantyda*).

19-20. Czesław Miłosz: *Notatnik: Bon nad Lemanem*.

21-22. Wisława Szymborska: *Niebo* (z tomu *Koniec i początek*, 1993).

23-24. Marek Hłasko: *Śliczna dziewczyna*.

25-26. Olga Tokarczuk: *Prawiek i inne czasy* [Analiza pierwszego rozdziału powieści].

27-28. Andrzej Stasiuk: *Dukla* [Analiza pierwszego fragmentu książki].

29-30. Zbigniew Herbert: *Pierodella Francesca* (albo Czesław Miłosz: *Rodzinna Europa*) [fragmenty].

Literatura przedmiotu

Zagadnienia ogólne

– *Liryka polska. Interpretacje*, pod red. Jana Prokopa i Janusza Sławińskiego, Kraków 1971.

– *Słownik terminów literackich*, pod red. Janusza Sławińskiego, Wrocław 1998 (najlepiej ostatnie, trzecie wydanie).

– R. Barthes, *Od dzieła do tekstu*, „Teksty Drugie” 1998, nr 6;

– H. Markiewicz, *Wymiary dzieła literackiego*, Kraków-Wrocław 1984, s. 167-188 (rozdz. VIII: *Interpretacja semantyczna dzieł literackich*);

– A. Okopień-Sławińska, *Relacje osobowe w literackiej komunikacji*, [w:] *Problemy teorii literatury*, oprac. H. Markiewicz, seria 2, Wrocław 1987;

– A. Okopień-Sławińska, *Semantyka wypowiedzi poetyckiej. Preliminaria*, Wrocław 1985;

– „Panny z Wilka” Jarosława Iwaszkiewicza. *Rozbiory*, pod red. I. Iwaszów i J. Madeyskiego, Szczecin 1996.

– S. Sawicki, *Uwagi o analizie utworu literackiego* [w:] *Problemy teorii literatury*, seria I, Wrocław 1987, s. 366-384;

– J. Sławiński, *Dzieło - Język - Tradycja*, Warszawa 1974 (tu rozdz.: *O problemach „sztuki interpretacji”*);

– J. Sławiński, *Wokół teorii języka poetyckiego*, [w:] *Problemy teorii literatury*, seria I, Wrocław 1987;

– J. Sławiński, *Miejsce interpretacji*, „Teksty Drugie” 1995, nr 5.

3.4 Metody dydaktyczne

Analiza tekstów z dyskusją, elementy wykładu z prezentacją multimedialną, praca w grupach.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	ĆWICZENIA
EK_02	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	ĆWICZENIA
EK_03	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ, ROZMOWA PODCZAS KONSULTACJI	ĆWICZENIA, KONSULTACJE
EK_04	PRACA PISEMNA	ĆWICZENIA
EK_05	ROZMOWA PODCZAS KONSULTACJI	KONSULTACJE

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Zaliczenie z oceną (wymagania: czynne uczestnictwo w zajęciach, praca pisemna – samodzielna interpretacja wybranego utworu literackiego (lub jego fragmentu)).

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	30 + 30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	2+2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	18 +18
SUMA GODZIN	50 +50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	4

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania	-

praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:
Zakres literatury podstawowej został uwzględniony w części „Treści merytoryczne”
Literatura uzupełniająca:
Zakres literatury uzupełniającej został uwzględniony w części „Treści merytoryczne”

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej